

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

18. juuni 2024*

Apellatsioonkaebus – Majandus- ja rahapoliitika – Pangandusliit – Määrus (EL) nr 806/2014 – Ühtne kriisilahenduskord – Maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääva ettevõtja suhtes kohaldatav kriisilahendusmenetlus – Artikli 18 lõige 7 – Ühtse Kriisilahendusnõukogu poolt kriisilahendusskeemi vastuvõtmine – Selle skeemi kinnitamine Euroopa Komisjoni poolt – Artikli 86 lõige 2 – Akt, mille peale võib esitada hagi – Tühistamishagi – Vastuvõetavus

Kohtuasjas C-551/22 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 17. augustil 2022 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Flynn, P. Němečková, A. Nijenhuis, A. Steiblytė ja D. Triantafyllou,

apellant,

teised menetlusosalised:

Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno, asukoht Madrid (Hispaania),

Stiftung für Forschung und Lehre (SFL), asukoht Zürich (Šveits), esindajad: *abogados* R. Pelayo Jiménez ja R. Pelayo Torrent,

hagejad esimeses kohtuastmes,

Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB), esindajad: H. Ehlers, M. S. Fernández Rupérez, A. R. Lapresta Bienz ja J. M. Rius Riu, keda abistasid *abogado* F. B. Fernández de Trocóniz Robles ning *Rechtsanwälte* B. Meyring ja S. Schelo,

kostja esimeses kohtuastmes,

Hispaania Kuningriik,

Euroopa Parlament, esindajad: J. Etienne, P. López-Carceller, M. Menegatti, L. Stefani ja L. Visaggio,

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: J. Bauerschmidt, J. Haunold, H. Marcos Fraile ja A. Westerhof Löfflerová,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

Banco Santander SA, asukoht Santander (Hispaania), esindajad: *abogados* J. Remón Peñalver, J. M. Rodríguez Cárcamo, A. M. Rodríguez Conde ja D. Sarmiento Ramírez-Escudero,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident L. Bay Larsen, kodade presidendid K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz (ettekandja), F. Biltgen ja N. Piçarra, kohtunikud S. Rodin, P. G. Xuereb, L. S. Rossi, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele ja D. Gratsias,

kohtujurist: T. Čapeta,

kohtusekretär: ametnik L. Carrasco Marco,

arvestades kirjalikku menetlust ja 13. juuni 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 9. novembri 2023. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Komisjon palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 1. juuni 2022. aasta kohtuotsus *Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno ja SFL vs. SRB* (T-481/17, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2022:311), millega Üldkohus jättis rahuldamata tühistamishagi, mille *Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno* (edaspidi „Fundación“) ja *Stiftung für Forschung und Lehre* (SFL) olid esitanud Ühtse Kriisilahendusnõukogu (SRB) täitevistungi 7. juuni 2017. aasta otsuse SRB/EES/2017/08 *Banco Popular Español, SA* kriisilahenduse skeemi vastuvõtmise kohta (edaspidi „vaidlusalune kriisilahendusskeem“) peale.

Õiguslik raamistik

Määrus (EL) nr 1024/2013

- 2 Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT 2013, L 287, lk 63), artikli 6 lõigetes 4 ja 5 on sätestatud:

„4. Seoses artiklis 4, välja arvatud selle lõike 1 punktides a ja c, kindlaksmääratud ülesannetega on [Euroopa Kesk pangal (EKP)] käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud kohustused ning riiklikel pädevatel asutustel käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud kohustused [...] järgmiste krediidasutuste, finantsvaldusettevõtjate või segafinantsvaldusettevõtjate või mitteosalevates liikmesriikides asutatud krediidasutuste osalevates liikmesriikides asutatud filiaalide üle:

- mis on konsolideerituna vähem olulised osalevate liikmesriikide piires kõrgeimal konsolideerimistasemel või üksikult konkreetsel juhtudel mitteosalevates liikmesriikides

asutatud krediidasutuste osalevates liikmesriikides asutatud filiaalide puhul. Olulisust hinnatakse järgmiste kriteeriumide alusel:

- i) suurus;
- ii) olulisus [Euroopa L]iidu või mis tahes osaleva liikmesriigi majanduse seisukohast;
- iii) piiriülese tegevuse olulisus.

Eespool esitatud esimest lõiku silmas pidades ei peeta krediidasutust, finantsvaldusettevõtjat või segafinantsvaldusettevõtjat vähem oluliseks, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest, välja arvatud juhul, kui see on õigustatud konkreetse olukorraga, mis täpsustatakse metoodikas:

- i) varade koguväärtus ületab 30 miljardit eurot;
- ii) varade koguväärtuse ja asutamiskohaks oleva osaleva liikmesriigi [sisemajanduse koguprodukti (SKP)] suhe ületab 20%, välja arvatud juhul, kui varade koguväärtus jääb alla 5 miljardi euro;
- iii) pärast seda, kui riiklik pädev asutus on teatanud, et ta peab sellist krediidasutust või ettevõtjat sisemajanduse jaoks märkimisväärselt oluliseks, teeb EKP otsuse, millega ta kinnitab pärast omapoolset põhjalikku (sealhulgas bilansi) hindamist kõnealuse krediidasutuse või ettevõtja olulisust.

Samuti võib EKP omal algatusel pidada krediidasutust või ettevõtjat olulist tähtsust omavaks, kui see on asutanud pangandusega tegelevaid tütarettevõtjaid rohkem kui ühes osalevas liikmesriigis ning tema piiriülene vara ja piiriülased kohustused moodustavad märkimisväärse osa tema vara või kohustuste koguväärtusest vastavalt metoodikas sätestatud tingimustele.

[...]

5. Lõikes 4 osutatud krediidasutuste puhul teeb EKP lõikes 7 kindlaks määratud raamistikus järgmist:

[...]

- b) kui see on vajalik kõrgete järelevalvestandardite järjepideva kohaldamise tagamiseks, võib EKP igal ajal kas omal algatusel pärast riiklike pädevate asutustega konsulteerimist või riikliku pädeva asutuse taotlusel otsustada teostada ise vahetult kõiki asjakohaseid volitusi ühe või enama lõikes 4 osutatud krediidasutuse puhul [...]

[...]“.

Ühtse kriisilahenduskorra määrus

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määruse (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediidasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi

raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT 2014, L 225, lk 1; parandus ELT 2021, L 178, lk 12; edaspidi „ühtse kriisilahenduskorra määrus“), põhjendused 24, 26, 62, 90 ja 120 on sõnastatud järgmiselt:

„(24) Arvestades, et ainult liidu institutsioonid võivad kehtestada liidu kriisilahenduspoliitika ja kuna iga kriisilahendusskeemi vastuvõtmisel jääb teatav kaalutlusruum, on vaja sätestada [Euroopa Liidu] nõukogu ja komisjoni piisav kaasamine institutsioonidena, kes ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaselt võivad teostada rakendusvolitusi. Kriisilahendusnõukogu tehtud kriisilahendusotsuste kaalutlusaspekte peaks hindama komisjon. Arvestades kriisilahendusotsuste märkimisväärtset mõju liikmesriikide ja kogu liidu finantsstabiilsusele ning liikmesriikide fiskaalsuveräänsusele, on tähtis, et rakendusvolitused teatavate kriisilahendusega seotud otsuste tegemiseks antaks nõukogule. Seepärast peaks just nõukogu komisjoni ettepaneku alusel teostama tõhusat kontrolli selle üle, kuidas kriisilahendusnõukogu on hinnanud avaliku huvi olemasolu, ning hindama kõiki olulisi muudatusi, mis on tehtud fondist konkreetsele kriisilahenduse meetmele antavas abisummas. Peale selle tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada täiendavad kriteeriumid või tingimused, mida kriisilahendusnõukogu peab oma eri õiguste kasutamisel arvesse võtma. Selline kriisilahendusülesannete andmine ei tohiks mingil juhul takistada finantsteenuste siseturu toimimist. Euroopa Pangandusjärelevalve [(EBA)] peaks seega säilitama oma rolli ja praegused volitused ja ülesanded: ta peaks välja töötama kõigile liikmesriikidele kohaldatavad liidu õigusaktid ja nende järjekindlale kohaldamisele kaasa aitama ning edendama kriisilahendustavade ühtlustamist kogu liidus.

[...]

(26) EKP kui ühtse järelevalvemehhanismi raames tegutsev järelevalveasutus ja kriisilahendusnõukogu peaksid olema võimelised hindama, kas krediitiasutus on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv ning kas on põhjendatult alust oodata, et mõni alternatiivne erasektoripoolne või järelevalvemeede hoiaks selle maksejõuetuse mõistliku aja jooksul ära. Kui kriisilahendusnõukogu leiab, et kõik kriteeriumid kriisilahenduse käivitamiseks on täidetud, peaks ta kriisilahendusskeemi vastu võtma. Kriisilahendusskeemi vastuvõtmise menetlus, millesse on kaasatud komisjon ja nõukogu, tugevdab kriisilahendusnõukogu jaoks vajalikku tegevuslikku iseseisvust, olles samas kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu tõlgendusega asutustele volituste delegeerimise põhimõtte kohta. Seetõttu sätestatakse käesolevas määruses, et kriisilahendusnõukogu vastuvõetud kriisilahendusskeem jõustub ainult sel juhul, kui nõukogu või komisjon ei esita 24 tunni jooksul pärast seda, kui kriisilahendusnõukogu selle on vastu võtnud, vastuväiteid või kui selle kriisilahendusskeemi kiidab heaks komisjon. Põhjused, miks nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal kriisilahendusnõukogu kriisilahendusskeemile vastu olla, on rangelt piiratud avaliku huvi olemasoluga ja sellega, kui komisjon on oluliselt muutnud summat, mille kriisilahendusnõukogu on fondist kasutamiseks välja pakkunud.

Oluliseks tuleks pidada fondi summa muutmist 5% ulatuses või rohkem võrreldes kriisilahendusnõukogu esialgse ettepanekuga. Nõukogu peaks komisjoni ettepaneku muutmata kujul heaks kiitma või tagasi lükkama. Komisjon peaks kriisilahendusnõukogu koosolekute vaatlejana pidevalt kontrollima, et kriisilahendusnõukogu poolt vastuvõetud kriisilahendusskeem vastab täielikult käesolevale määrusele, tagab eri eesmärkide ja kaalul olevate huvide asjakohase tasakaalu, võtab arvesse avalikku huvi ja säilitab siseturu terviklikkuse. Arvestades, et kriisilahendusmeede nõuab väga kiiret otsuste tegemist, peaksid nõukogu ja komisjon tegema tihedat koostööd ja nõukogu ei tohiks juba komisjoni

poolt tehtud ettevalmistustööd topelt teha. Kriisilahendusnõukogu peaks andma juhiseid liikmesriikide kriisilahendusasutustele, kes peaksid võtma kõik vajalikud meetmed kriisilahendusskeemi rakendamiseks.

[...]

- (62) Sekkumine omandiõigustesse ei tohiks olla ebaproportsionaalne. Selle tagajärjel ei peaks mõjutatud aktsionärid ega võlausaldajad kahjumit katma suuremas ulatuses, kui nad oleksid katnud siis, kui ettevõtja oleks samal ajal, kui tehti otsus kriisilahenduse meetmete võtmise kohta, lõpetatud ja likvideeritud. Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara osalise üleandmise korral erasektorist pärit omandajale või sildpangale tuleks järelejäanud osa sellest krediidasutusest või investeerimisühingust lõpetada ja likvideerida tavalises maksejõuetusmenetluses. Ettevõtja aktsionäride ja võlausaldajate kaitsmiseks likvideerimismenetluses peaks neil olema õigus saada oma nõuete eest tasutud maksega, mis on vähemalt sama suur kui see, mille nad oleksid hinnanguliselt saanud juhul, kui kogu ettevõtja oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses.

[...]

- (90) Kriisilahenduse vahendite rakendamisel ja kriisilahendusõiguste kasutamisel peaks kriisilahendusnõukogu liikmesriikide kriisilahendusasutustelt nõudma, et nad tagaksid asjaomaste ettevõtjate töötajate esindajate teavitamise ja nendega vajaduse korral konsulteerimise, nagu on sätestatud [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta] direktiivis 2014/59/EL[, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT 2014, L 173, lk 190)].

[...]

- (120) Ühtses kriisilahenduskorras osalevad kriisilahendusnõukogu, nõukogu, komisjoni ja osalevate liikmesriikide kriisilahendusasutused. Euroopa Liidu Kohtul on jurisdiktsioon kriisilahendusnõukogu, nõukogu ja komisjoni tehtud otsuste seaduslikkuse kontrollimiseks vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 263 ning nende lepinguvälise vastutuse kindlaks tegemiseks. Peale selle on Euroopa Liidu Kohtul kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 267 pädevus teha liikmesriikide kohtute taotlusel eelotsuseid liidu institutsioonide, organite või asutuste õigusaktide kehtivuse ja tõlgendamise kohta. Liikmesriikide kohtud peaksid kooskõlas siseriikliku õigusega olema pädevad kontrollima liikmesriikide kriisilahendusasutuste poolt neile käesoleva määrusega antud õiguste kasutamise raames tehtud otsuste seaduslikkust ja tegema kindlaks nende lepinguvälise vastutuse.“

- 4 Ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 1 „Reguleerimisese“ on sätestatud:

„Käesoleva määrusega kehtestatakse selliste artiklis 2 osutatud ettevõtjate kriisilahenduse ühtsed õigus- ja menetlusnormid, mis on asutatud artiklis 4 osutatud osalevates liikmesriikides.

Ühtne kriisilahendusnõukogu, mis on loodud kooskõlas artikliga 42 (edaspidi „kriisilahendusnõukogu“), kohaldab neid ühtseid õigus- ja menetlusnorme koos nõukogu ja komisjoniga ning liikmesriikide kriisilahendusasutustega käesoleva määrusega loodava ühtse kriisilahenduskorra raames. Ühtset kriisilahenduskorda toetab ühtne kriisilahendusfond (edaspidi „fond“).

[...]“.

- 5 Määruse artiklis 2 „Kohaldamisala“ on ette nähtud:

„Käesolevat määrust kohaldatakse järgnevate ettevõtjate suhtes:

- a) osalevas liikmesriigis asutatud krediidiasutused;
- b) osalevas liikmesriigis asutatud emasettevõtjad, sealhulgas finantsvaldusettevõtjad ja segafinantsvaldusettevõtjad, kui nende suhtes kohaldatakse kooskõlas määruse [nr 1024/2013] artikli 4 lõike 1 punktiga g EKP teostatavat konsolideeritud järelevalvet;

[...]“.

- 6 Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 7 „Ülesannete jaotus ühtse kriisilahenduskorra raames“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Kriisilahendusnõukogu vastutab ühtse kriisilahenduskorra tulemusliku ja järjepideva toimimise eest.

2. Kriisilahendusnõukogu vastutab artikli 31 lõikes 1 osutatud sätteid järgides kriisilahenduse kavade koostamise ja kõigi selliste otsuste vastuvõtmise eest, mis on seotud järgmiste ettevõtjate või konsolideerimisgruppide kriisilahendusega:

- a) artiklis 2 osutatud ettevõtjad, mis ei kuulu konsolideerimisgruppi, ja konsolideerimisgrupid,
 - i) mida peetakse määruse [nr 1024/2013] artikli 6 lõike 4 kohaselt oluliseks, või
 - ii) mille puhul EKP on otsustanud määruse [nr 1024/2013] artikli 6 lõike 5 punkti b kohaselt teostada ise vahetult kõiki asjakohaseid õigusi, ning
- b) muud piiriülesed konsolideerimisgrupid.“

- 7 Ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 14 „Kriisilahenduse eesmärgid“ on sätestatud:

„1. Tegutsedes artiklis 18 osutatud kriisilahendusmenetluse kohaselt, võtavad kriisilahendusnõukogu, nõukogu ja komisjon ning asjakohasel juhul liikmesriikide kriisilahendusasutused oma vastavate kohustuste puhul arvesse kriisilahenduse eesmäärke ning valivad sellised kriisilahenduse vahendid ja õigused, mis nende arvates aitaksid konkreetsel juhul kõige paremini saavutada kriisilahenduse eesmäärke.

2. Lõikes 1 osutatud kriisilahenduse eesmärgid on järgmised:

- a) tagada kriitiliste funktsioonide jätkuvus;

- b) vältida olulist negatiivset mõju finantsstabiilsusele, eelkõige hoides ära finantsraskuste ülekandumise, sealhulgas turuinfrastruktuuridele, ja säilitades turudistsipliini;
- c) kaitsta avaliku sektori vahendeid, minimeerides tuginemist erakorralisele avaliku sektori finantstoetusele;
- d) kaitsta [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta] direktiivi 2014/49/EL [hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT 2014, L 173, lk 149)] kohaldamisalasse kuuluvaid hoiustajaid ja [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. märtsi 1997. aasta] direktiivi 97/9/EÜ [investeeringute tagamise skeemide kohta (EÜT 1997, L 84, lk 22; ELT eriväljaanne 06/02, lk 311)] kohaldamisalasse kuuluvaid investoreid;
- e) kaitsta klientide rahalisi vahendeid ja klientide vara.

Esimeses lõigus osutatud eesmärkide täitmisel püüavad kriisilahendusnõukogu, nõukogu ja komisjon ning asjakohasel juhul liikmesriikide kriisilahendusasutused hoida kriisilahenduse kulud võimalikult väikesed ja vältida väärtuse hävitamist, välja arvatud juhul, kui see on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks.

3. Kui käesoleva määruse eri sätetest ei tulene teisiti, on kriisilahenduse eesmärgid tähtsusest võrdsed ning nende tasakaalustamisel lähtutakse iga juhtumi olemusest ja asjaoludest.“

- 8 Selle määruse artikli 15 lõige 1 näeb ette, et artiklis 18 osutatud kriisilahendusmenetluse kohaselt tegutsedes võtavad kriisilahendusnõukogu, nõukogu, komisjon ja asjakohasel juhul liikmesriikide kriisilahendusasutused „kõik vajalikud meetmed“ tagamaks, et kriisilahendus toimub kooskõlas selles sättes kindlaks määratud põhimõtetega.
- 9 Ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 18 „Kriisilahendusmenetlus“ on sätestatud:

„1. Kriisilahendusnõukogu võtab artikli 7 lõikes 2 osutatud ettevõtjate ja konsolideerimisgruppide ning artikli 7 lõike 4 punktis b ja lõikes 5 osutatud ettevõtjate ja konsolideerimisgruppide jaoks, kui nende lõigete kohaldamise tingimused on täidetud, kriisilahendusskeemi käesoleva artikli lõike 6 kohaselt vastu ainult siis, kui ta hindab oma täitevistungil pärast neljanda lõigu kohase teatise kättesaamist või omal algatusel, et järgmised eeltingimused on täidetud:

- a) ettevõtja on maksejõuetu või jääb tõenäoliselt maksejõuetuks;
- b) võttes arvesse ajastust ja muid asjakohaseid asjaolusid, puudub põhjendatud väljavaade, et mõni ettevõtja suhtes võetav alternatiivne erasektoripoolne meede, sealhulgas finantsinstitutsioonide kaitseskeemi meetmed, või järelevalvemeede, sealhulgas varase sekkumise meetmed või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamine või konverteerimine kooskõlas artikliga 21, aitaks ettevõtja maksejõuetust mõistliku aja jooksul ära hoida;
- c) kriisilahendusmeede on vajalik avaliku huvi seisukohast vastavalt lõikele 5.

Esimese lõigu punktis a viidatud eeltingimust hindab EKP pärast kriisilahendusnõukoguga konsulteerimist. Kriisilahendusnõukogu võib sellise hinnangu oma täitevistungil anda ainult siis, kui ta on EKP-le oma kavatsusest eelnevalt teada andnud ja kui EKP ei anna kolme kalendripäeva

jooksul arvates teate kättesaamisest seda hinnangut ise. EKP esitab kriisilahendusnõukogule viivitamata kogu vajaliku teabe, mida kriisilahendusnõukogu selle hindamise läbiviimiseks nõuab.

Kui EKP hindab, et esimese lõigu punktis a sätestatud eeltingimus on esimeses lõigus osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupi puhul täidetud, edastab ta hindamise tulemuse viivitamata komisjonile ja kriisilahendusnõukogule.

Esimese lõigu punktis b viidatud eeltingimust hindab kriisilahendusnõukogu oma täitevistungil või, kui see on kohaldatav, liikmesriigi kriisilahendusasutus tihedas koostöös EKPga. EKP võib kriisilahendusnõukogule või asjaomastele liikmesriikide kriisilahendusasutustele samuti teatada, et tema hinnangul on punktis b sätestatud eeltingimus täidetud.

2. Ilma et see piiraks juhtumeid, mille puhul EKP on otsustanud kooskõlas määruse [nr 1024/2013] artikli 6 lõike 5 punktiga b vahetult täita krediitiasutuste järelevalvega seotud ülesandeid, lõike 1 kohase teatise saamise korral, või kui kriisilahendusnõukogu kavatses anda artikli 7 lõikes 3 osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupi suhtes omal algatusel lõike 1 kohase hinnangu, edastab kriisilahendusnõukogu oma hindamise tulemuse viivitamata EKP-le.

[...]

4. Lõike 1 punkti a kohaldamisel käsitatakse ettevõtjat maksejõuetuna või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävana, kui tema puhul esineb üks või mitu järgmistest asjaoludest:

[...]

5. Käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaldamisel käsitatakse kriisilahenduse meedet avaliku huvi seisukohast vajalikuna, kui see on vajalik ühe või mitme artiklis 14 viidatud kriisilahenduse eesmärgi saavutamiseks ja see on nende eesmärkidega proportsionaalne ning ettevõtja lõpetamine ja likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses ei aitaks kriisilahenduse eesmärke samavõrra saavutada.

6. Kui kõik lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võtab kriisilahendusnõukogu vastu kriisilahendusskeemi. Kriisilahendusskeemiga:

- a) algatatakse ettevõtja kriisilahenduse menetlus;
- b) määratakse kindlaks kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni puhul kasutatavad kriisilahenduse vahendid, millele on osutatud artikli 22 lõikes 2, eelkõige kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kasutamisel artikli 27 lõigete 5 ja 14 alusel tehtavad erandid;
- c) määratakse kindlaks fondi kasutamine kriisilahenduse meetme toetamiseks kooskõlas artikliga 76 ja artikli 19 kohaselt tehtava komisjoni otsusega.

7. Vahetult pärast kriisilahendusskeemi vastuvõtmist edastab kriisilahendusnõukogu selle komisjonile.

24 tunni jooksul pärast seda, kui kriisilahendusnõukogu on kriisilahendusskeemi edastanud, kinnitab komisjon kriisilahendusskeemi või esitab selle kohta vastuväiteid kaalutlusõigust kätkevates aspektides, mida käesoleva lõike kolmas lõik ei hõlma.

12 tunni jooksul pärast seda, kui kriisilahendusnõukogu on kriisilahendusskeemi edastanud, võib komisjon teha nõukogule ettepaneku:

- a) esitada kriisilahendusskeemi kohta vastuväited põhjendusega, et kriisilahendusnõukogu vastu võetud skeem ei vasta lõike 1 punktis c osutatud avaliku huvi kriteeriumile;
- b) kiita kriisilahendusnõukogu kriisilahendusskeemis ettenähtud fondi summa oluline muutmine heaks või esitada selle kohta vastuväide.

Kolmanda lõigu kohaldamisel teeb nõukogu otsuse lihthäälteenamusega.

Kriisilahendusskeem võib jõustuda ainult siis, kui nõukogu ega komisjon ei ole selle kohta 24 tunni jooksul pärast seda, kui kriisilahendusnõukogu selle edastas, vastuväiteid esitanud.

Nõukogu või komisjon esitab vastuväite esitamise õiguse kasutamise põhjendused.

Kui 24 tunni jooksul pärast seda, kui kriisilahendusnõukogu on kriisilahendusskeemi edastanud, kiidab nõukogu komisjoni ettepaneku kriisilahendusskeemi muutmise kohta kolmanda lõigu punktis b toodud põhjusel heaks või kui komisjon esitab teise lõigu kohaselt vastuväite, muudab kriisilahendusnõukogu kaheksa tunni jooksul kriisilahendusskeemi kooskõlas esitatud põhjendustega.

Kui kriisilahendusnõukogu vastu võetud kriisilahendusskeemis on kavandatud teatavate kohustuste väljajätmine artikli 27 lõikes 5 osutatud erandjuhtudel ja kui väljajätmiseks on vaja fondi või alternatiivse rahastamisallika toetust, võib komisjon siseturu terviklikkuse kaitsmiseks kavandatud väljajätmise keelata või nõuda selle muutmist ning seejuures peab komisjon esitama piisavad põhjendused, mis põhinevad artiklis 27 ja komisjoni poolt direktiivi [2014/59] artikli 44 lõike 11 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud nõuete rikkumisel.

8. Kui nõukogu on selle vastu, et alitada finantsinstitutsiooni kriisilahendusmenetlus, ja põhjendab seda sellega, et lõike 1 punktis c osutatud avaliku huvi kriteerium ei ole täidetud, lõpetatakse ja likvideeritakse asjaomane ettevõtja kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt.

9. Kriisilahendusnõukogu tagab, et asjaomased liikmesriikide kriisilahendusasutused võtavad kriisilahendusskeemi elluviimiseks vajaliku kriisilahenduse meetme. Kriisilahendusskeem adresseeritakse asjaomastele liikmesriikide kriisilahendusasutustele ja selles antakse neile juhiseid ning kriisilahendusasutused võtavad kõik vajalikud meetmed, et rakendada kriisilahendusskeem vastavalt artiklile 29, kasutades kriisilahendusõigusi. Kui antakse riigiabi või fondi abi, tegutseb kriisilahendusnõukogu kooskõlas otsusega, mille komisjon on selle riigiabi kohta teinud.

10. Komisjonil on õigus saada kriisilahendusnõukogult mis tahes teavet, mida ta peab oluliseks käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel. Kriisilahendusnõukogul on õigus saada vastavalt käesoleva jaotise 5. peatükile kõigilt isikutelt mis tahes teavet, mida ta vajab kriisilahenduse meetme ettevalmistamiseks ja selle üle otsustamiseks, kaasa arvatud kriisilahenduse kavades esitatud ajakohastatud teavet ja täiendusi.“

- 10 Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 22 „Kriisilahenduse vahendite rakendamise üldpõhimõtted“ lõigetes 2 ja 4 on sätestatud:

„2. Artikli 18 lõike 6 punktis b osutatud kriisilahenduse vahendid on järgmised:

- a) ettevõtte võõrandamine;
- b) sildasutuse loomine;
- c) vara eraldamine;
- d) kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine.

[...]

4. Kriisilahenduse vahendeid kasutatakse selleks, et täita artiklis 14 sätestatud kriisilahenduse eesmärgid kooskõlas artiklis 15 sätestatud kriisilahenduse põhimõtetega. Neid võib kasutada eraldi või mis tahes kombinatsioonis, välja arvatud vara eraldamise vahendit, mida võib rakendada ainult koos mõne teise kriisilahenduse vahendiga.

[...]“.

- 11 Määruse artiklis 23 „Kriisilahendusskeem“ on ette nähtud:

„Kriisilahendusskeemiga, mille kriisilahendusnõukogu võtab vastu vastavalt artiklile 18, määratakse kooskõlas riigiabi või fondi abi käsitleva otsusega kindlaks kriisilahendusmenetluses oleva finantsinstitutsiooni puhul rakendatavate kriisilahenduse vahendite üksikasjad [...] ning määratakse kindlaks konkreetsed summad ja fondi kasutamise eesmärgid.

[...]

Kriisilahendusskeemi vastuvõtmisel võtavad kriisilahendusnõukogu, nõukogu ja komisjon arvesse ja järgivad artiklis 8 osutatud kriisilahenduse kava, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusnõukogu leiab juhtumi asjaolusid arvestades, et kriisilahenduse eesmärgi on võimalik tulemuslikumalt saavutada meetmetega, mida kriisilahenduse kavas ei ole ette nähtud.

Kriisilahendusmenetluse käigus võib kriisilahendusnõukogu kriisilahendusskeemi vastavalt vajadusele muuta ja ajakohastada, pidades silmas konkreetseid asjaolusid. Muudatuste ja uuenduste tegemiseks kohaldatakse artiklis 18 sätestatud menetlust.

[...]“.

- 12 Määruse artikli 30 „Koostöökohustus ja teabevahetus ühtse kriisilahenduskorra raames“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Kriisilahendusnõukogu teatab komisjonile kõigist meetmetest, mida ta kriisilahenduse ettevalmistamiseks võtab. Nõukogu ja komisjoni liikmed ning töötajad peavad igasuguse kriisilahendusnõukogult saadud teabe puhul täitma artiklis 88 sätestatud ametisaladuse hoidmise nõudeid.

2. Kriisilahendusnõukogu, nõukogu, komisjon, EKP, liikmesriikide kriisilahendusametid ja liikmesriikide pädevad asutused teevad oma käesoleva määruse kohaseid ülesandeid täites tihedat

koostööd, eelkõige artiklites 8–29 sätestatud kriisilahenduse kavandamise, varajase sekkumise ja kriisilahenduse etappide puhul. Nad esitavad üksteisele kogu teabe, mida nad oma ülesannete täitmiseks vajavad.“

- 13 Ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 43 lõige 3 on sõnastatud järgmiselt:

„Komisjon ja EKP määravad kumbki oma esindaja, kellel on õigus osaleda alalise vaatelejana täitevistungitel ja täiskogul.

Komisjoni ja EKP esindajal on õigus osaleda aruteludes ja tutvuda kõigi dokumentidega.“

- 14 Määruse artiklis 86 „Euroopa Liidu Kohtusse kaebamine“ on sätestatud:

„1. Euroopa Liidu Kohtule võib esitada hagi vastavalt [ELTL] artiklile 263, et vaidlustada apellatsioonikomisjoni otsus, või kriisilahendusnõukogu otsus, kui puudub apellatsioonikomisjonile edasikaebamise õigus.

2. Liikmesriigid ja liidu institutsioonid, samuti kõik füüsilised ja juriidilised isikud, võivad vastavalt [ELTL] artiklile 263 esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi kriisilahendusnõukogu otsuse vastu.

3. Kui kriisilahendusnõukogul on toimingute tegemise kohustus, kuid ta ei tee otsust, võib vastavalt [ELTL] artiklile 265 esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi tegevusetuse kohta.

4. Kriisilahendusnõukogu võtab vajalikud meetmed Euroopa Liidu Kohtu otsuse täitmiseks.“

Vaidluse taust

- 15 Vaidluse tausta on kirjeldatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 24–80. Käesoleva apellatsioonkaebuse jaoks võib selle kokku võtta järgmiselt.

- 16 Banco Popular Español SA (edaspidi „Banco Popular“) oli krediitiasutus, mille üle tegi otsest järelevalvet EKP.

- 17 Kriisilahendusnõukogu võttis 7. juuni 2017. aasta täitevistungil otsusega SRB/EES/2017/08 ühtse kriisilahenduskorra määruse alusel Banco Populari suhtes vastu vaidlusaluse kriisilahendusskeemi.

- 18 Kriisilahendusskeemi artikli 1 kohaselt otsustas kriisilahendusnõukogu, et Banco Populari suhtes algatatakse alates kriisilahenduse kuupäevast kriisilahendusmenetlus, sest selle määruse artikli 18 lõikes 1 ette nähtud tingimused olid täidetud.

- 19 Nagu nähtub kriisilahendusskeemi artiklitest 2–4, leidis kriisilahendusnõukogu esiteks, et Banco Popular on maksejõuetu või tõenäoliselt jääb maksejõuetuks, teiseks, et puuduvad muud meetmed, millega saaks mõistliku aja jooksul Banco Populari maksejõuetust ära hoida, ning kolmandaks, et kriisilahenduse meede, mis seisneb ettevõtte võõrandamise vahendis, on vajalik selleks, et tagada kriitiliste funktsioonide jätkuvus ja vältida olulist negatiivset mõju finantsstabiilsusele.

- 20 Vaidlusaluse kriisilahendusskeemi artikli 5 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:
- „Banco Populari suhtes kohaldatavaks kriisilahendusvahendiks on vastavalt ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklile 24 ettevõtte võõrandamine, mis toimub aktsiate üleandmise teel omandajale. Kapitaliinstrumentide allahindamine ja konverteerimine toimub vahetult enne ettevõtte võõrandamise vahendi kohaldamist.“
- 21 Kriisilahendusskeemi artiklis 6 on täpsustatud selle allahindamise ja ettevõtte võõrandamisega seotud üksikasju.
- 22 Lisaks on kriisilahendusskeemi artikli 12 lõikes 1 märgitud, et kriisilahendusskeem „jõustub“ 7. juunil 2017 kell 6.30.
- 23 Vaidlusalune kriisilahendusskeem esitati komisjonile kinnitamiseks 7. juunil 2017 kell 5.13.
- 24 Samal päeval kell 6.30 võttis komisjon vastu otsuse (EL) 2017/1246, millega kinnitatakse Banco Popular Español S.A. kriisilahenduse skeem (ELT 2017, L 178, lk 15), ning tegi selle teatavaks kriisilahendusnõukogule. Selle otsuse põhjenduses 4 (6. detsembril 2017 muudetud redaktsioonis (ELT 2017, L 320, lk 31)) on märgitud:
- „Komisjon nõustub kriisilahendusskeemiga. Eelkõige nõustub ta Ühtse Kriisilahendusnõukogu esitatud põhjendustega selle kohta, miks kriisilahendus on avalikes huvides vajalik, vastavalt [ühtse kriisilahenduskorra] määruse [...] artikli 18 lõikele 5.“
- 25 Samuti 7. juunil 2017 võttis Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB) (pankade nõuetekohase ümberkorraldamise fond, Hispaania) ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 29 alusel vastu vaidlusaluse kriisilahendusskeemi rakendamiseks vajalikud meetmed.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 26 2. augustil 2017 esitasid Fundación ja SFL, kes olid sel ajal Banco Populari aktsionärid, Üldkohtu kantseleisse hagi vaidlusaluse kriisilahendusskeemi tühistamise nõudes.
- 27 Vastavalt 1. augusti 2018. aasta ja 12. aprilli 2019. aasta otsusega anti ühelt poolt Hispaania Kuningriigile, Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile ning teiselt poolt Banco Santander, SA-le luba astuda menetlusse kriisilahendusnõukogu nõuete toetuseks.
- 28 Kuigi kriisilahendusnõukogu piirdus sellega, et palus jätta hagi sisulistes küsimustes rahuldamata, ilma et ta oleks vaidlustanud selle vastuvõetavust, väitis komisjon oma menetlusse astuja seisukohtades, et hagi on vastuvõetamatu. Komisjon väitis, et vaidlusalune kriisilahendusskeem on üksnes vaheakt, millel ei ole siduvaid õiguslikke tagajärgi, sest alles oma otsusega 2017/1246 kinnitas ta kriisilahendusskeemi, võttis selle vastu ja andis sellele sellised tagajärjed.
- 29 Parlament ja nõukogu leidsid oma menetlusse astuja seisukohtades samuti, et vaidlusalune kriisilahendusskeem ise ei tekita õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele ELTL artikli 263 tähenduses.
- 30 Hagi vastuvõetavust analüüsid meenutas Üldkohus kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 112, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb tõepoolest, et menetlusse astuja ei saa iseseisvalt tugineda asja läbivaatamist takistavale asjaolule ning seetõttu ei pea Üldkohus

analüüsima neid vastuvõetamatuse vastuväiteid, mille on esitanud üksnes menetlusse astuja. Kohtuotsuse punktis 113 nentis Üldkohus siiski, et avalikul huvil põhineva asja läbivaatamist takistava asjaolu puhul tuleb tal hagi vastuvõetavust kontrollida omal algatusel.

- 31 Seejärel hindas Üldkohus, kas vaidlusalust kriisilahendusskeemi saab pidada vaidlustatavaks aktiks ELTL artikli 263 tähenduses. Sellega seoses meenutas ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 114 ja 115, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt käsitatakse vaidlustatavate aktidena sõltumata nende vormist kõiki institutsioonide vastuvõetud sätteid, mille eesmärk on tekitada siduvaid õiguslikke tagajärgi, ja selleks et teha kindlaks, kas akt tekitab selliseid tagajärgi, tuleb lähtuda akti olemusest ja hinnata akti tagajärgi selliste objektiivsete kriteeriumide põhjal nagu akti sisu, võttes vajaduse korral arvesse akti vastuvõtmise konteksti ja selle vastu võtnud institutsiooni pädevust.
- 32 Sellega seoses märkis Üldkohus kohtuotsuse punktides 116–123 järgmist:
- „116 [...] tuleb märkida et kriisilahendusnõukogu teostab pädevust, mis tuleneb talle [ühtse kriisilahenduskorra] määrusest [...] ja eelkõige vastavalt selle määruse artikli 16 lõikes 1 sätestatule „otsustab liikmesriigis asutatud finantseerimisasutuse suhtes kriisilahenduse meetme võtta siis, kui artikli 18 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud“. Seega on liidu seadusandja sõnaselgelt andnud kriisilahendusnõukogule otsustuspädevuse.
- 117 Kriisilahenduse meedet puudutav kriisilahendusnõukogu otsus on akt, mis saab jõustuda. [Vaidlusaluse k]riisilahendusskeemi artiklis 12 on märgitud, et see jõustus 7. juunil 2017 kell 6.30.
- 118 Pealegi määratakse [ühtse kriisilahenduskorra] määruse [...] artikli 23 esimese lõigu kohaselt kriisilahendusnõukogu poolt sama määruse artikli 18 alusel vastu võetava kriisilahendusskeemiga kindlaks kriisilahendusmenetluses oleva [finantsinstitutsiooni] puhul rakendatavate kriisilahenduse vahendite üksikasjad, mida liikmesriikide kriisilahendusasutused peavad rakendama kooskõlas direktiivi 2014/59 asjakohaste sätetega, nagu need on liikmesriigi õigusse üle võetud.
- 119 [Vaidlusaluse k]riisilahendusskeemi artikli 9 kohaselt tuleb FROB-l võtta kõik vajalikud meetmed selle otsuse täitmiseks ja rakendamiseks. Eelkõige peab FROB [vaidlusaluses] kriisilahendusskeemis otsustatud tingimustel läbi viima Banco Popolari müümise. [Vaidlusaluse k]riisilahendusskeemi artiklis 10 on samuti sätestatud, et kriisilahendusnõukogu seirab vastavalt [ühtse kriisilahenduskorra] määruse [...] artiklile 28 [selle] kriisilahendusskeemi rakendamist FROB poolt.
- 120 Seega tuleb asuda seisukohale, et [vaidlusaluse] kriisilahendusskeemi sisu silmas pidades loob see siduvaid õiguslikke tagajärgi.
- 121 Pealegi tuleb tähele panna, et [ühtse kriisilahenduskorra] määruse [...] artikli 86 lõikes 1 on sätestatud, et Euroopa Liidu Kohtule võib esitada hagi vastavalt ELTL artiklile 263 selleks, et vaidlustada apellatsioonikomisjoni otsus või kriisilahendusnõukogu otsus, kui puudub apellatsioonikomisjonile edasikaebamise õigus. [Ühtse kriisilahenduskorra] määruse [...] artikli 86 lõike 2 kohaselt võivad liikmesriigid ja liidu institutsioonid, samuti kõik füüsilised ja juriidilised isikud vastavalt ELTL artiklile 263 esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi kriisilahendusnõukogu otsuse peale.

- 122 Seejuures on Euroopa Kohus märkinud, et [ühtse kriisilahenduskorra] määruse [...] artikli 86 lõikes 2 on ette nähtud, et liikmesriigid ja liidu institutsioonid, nagu ka kõik füüsilised ja juriidilised isikud võivad vastavalt ELTL artiklile 263 esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi kriisilahendusnõukogu otsuse peale, kusjuures viitega viimasele välistatakse muud liidu institutsioonid, organid või asutused (6. mai 2021. aasta kohtuotsus ABLV Bank jt vs. EKP, C-551/19 P ja C-552/19 P, EU:C:2021:369, punkt 56).
- 123 Samuti on Euroopa Kohus leidnud, et kriisilahendusmenetlust tuleb pidada mitmeetapiliseks haldusmenetluseks, milles osaleb palju asutusi ja mille puhul kohtulikule kontrollile selle määruse artikli 86 lõike 2 tähenduses allub ainult lõpptulemus, mis tuleneb kriisilahendusnõukogu pädevuse kasutamisest (6. mai 2021. aasta kohtuotsus ABLV Bank jt vs. EKP, C-551/19 P ja C-552/19 P, EU:C:2021:369, punkt 66).“
- 33 Nende kaalutluste põhjal järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 124, et vaidlusalune kriisilahendusskeem on akt, mille peale saab esitada tühistamishagi.
- 34 Lõpuks leidis Üldkohus, et seda järeldust ei lükka ümber parlamendi, nõukogu ja komisjoni esitatud argumendid.
- 35 Sellega seoses märkis ta esiteks vaidlustatud kohtuotsuse punktis 127, et kuigi kriisilahendusskeem jõustub üksnes komisjoni heakskiidul, ei tähenda see aga, et selle heakskiiduga kriisilahendusskeemi iseseisvad õiguslikud tagajärjed kaovad ja asenduvad üksnes komisjoni otsuse omadega. Kuigi Üldkohus märkis selle kohtuotsuse punktides 128–130, et komisjoni heakskiit on üks kriisilahendusskeemi jõustumiseks vajalik etapp ning see annab kriisilahendusskeemile õigusjõu, leidis ta, et 13. juuni 1958. aasta kohtuotsuses Meroni vs. Ülemamet (9/56, edaspidi „kohtuotsus Meroni vs. Ülemamet“, EU:C:1958:7) sõnastatud ja volituste delegeerimist puudutavate põhimõtete järgimine ei tähenda seda, et õiguslikke tagajärgi tekitab üksnes otsus, mille võtab vastu komisjon. Üldkohtu sõnul on selleks, et kriisilahendusskeem tekitaks õiguslikke tagajärgi, vaja, et komisjon kinnitaks kriisilahendusskeemi selle kaalutusõigust kätkevates aspektides, vältides seeläbi „tegelikku vastutuse üleminekut“ viimati nimetatud kohtuotsuse tähenduses. Lisaks rõhutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 132, et komisjoni pädevuses on kriisilahendusskeemi kaalutusõigust kätkevate aspektide hindamine, kuid tal ei ole volitust teostada kriisilahendusnõukogule antud pädevust ega muuta kriisilahendusskeemi või selle õiguslikke tagajärgi.
- 36 Teiseks lükkas Üldkohus tagasi argumendi, et kriisilahendusskeem ei ole komisjonile siduv ja kujutab endast ettevalmistavat akti, mida ELTL artikli 263 alusel esitatava hagi vaidlustada ei saa. Sellega seoses leidis ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 137, et ühtse kriisilahenduskorra määramises ette nähtud mitmeetapilise haldusmenetluse raames ei saa käsitada kriisilahendusskeemi komisjoni otsuse ettevalmistamise eesmärgil koostatud ettevalmistava aktina. Kuigi selle määruse artikli 18 lõike 7 kohaselt on komisjoni poolt kriisilahendusskeemi kinnitamise tagajärjeks kriisilahendusskeemi jõustumine ning komisjon võib sellele skeemile vastuväiteid esitada selle kaalutusõigust kätkevates aspektides, ei saa komisjon esitada vastuväiteid skeemi puhtalt tehnilistes aspektides ega selles osas muudatusi teha.
- 37 Kolmandaks otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 140–142, et nii ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklist 86 kui ka muudest selle määruse sätetest tuleneb, et kriisilahendusskeem on akt, mille peale saab esitada hagi. See artikkel 86 ei puuduta üksnes kriisilahendusnõukogu autonoomseid otsuseid, mille puhul ei ole komisjoni heakskiit vajalik, vaid

kõiki kriisilahendusnõukogu otsuseid, välja arvatud need, mille peale saab edasi kaevata apellatsioonikomisjonile. Seega kuulub kriisilahendusskeem juba määratlusest tulenevalt selliste otsuste kategooriasse, mille peale saab kõnealuse artikli 86 kohaselt esitada ELTL artikli 263 alusel hagi.

- 38 Neljandaks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 147, et vastupidine tõlgendus oleks vastuolus õiguskindluse põhimõtte ja tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttega, kuna igaühe jaoks, keda kriisilahendusnõukogu poolt vastu võetud kriisilahendusskeem puudutab, kehtiks üks selline hagi vastuvõetavuse tingimus, mida sõnaselgelt sätestatud ei ole.
- 39 Lõpuks lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 148 tagasi argumendi, mille kohaselt ei ole kriisilahendusskeemi võimalik tühistada, kui komisjoni otsus jääb jõusse. Ta märkis sellega seoses, et juhul, kui ta peaks kriisilahendusskeemi tühistama, muutuks seda skeemi kinnitav komisjoni otsus ainetuks.
- 40 Neil asjaoludel, olles vaidlustatud kohtuotsuse punktis 149 leidnud, et pärast komisjoni kinnitust tekitab kriisilahendusnõukogu vastu võetud kriisilahendusskeem õiguslikke tagajärgi ning see on akt, mida saab eraldi esitatava tühistamishagiga vaidlustada, tunnistas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 150 selles asjas esitatud tühistamishagi vastuvõetavaks.
- 41 Sisulistes küsimustes lükkas Üldkohus kõik esitatud väited tagasi ja jättis seetõttu hagi põhjendamatusse tõttu rahuldamata.

Poolte nõuded

- 42 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles Üldkohus tunnistas esimeses kohtuastmes esitatud tühistamishagi vastuvõetavaks;
 - tunnistada esimeses kohtuastmes kohtuasjas T-481/17 esitatud tühistamishagi vastuvõetamatuks ja seega jätta hagi tervikuna läbi vaatamata;
 - mõista komisjoni kohtukulud nii Üldkohtu menetluses kui ka käesolevas apellatsioonimenetluses välja esimese kohtuastme hagejatelt.
- 43 SFL palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 44 Kriisilahendusnõukogu palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 45 Parlament palub Euroopa Kohtult sisuliselt, et viimane rahuldaks komisjoni apellatsioonkaebuse ja mõistaks kohtukulud välja esimese kohtuastme hagejatelt.
- 46 Nõukogu palub Euroopa Kohtul vaidlustatud kohtuotsuse tühistamise korral tuvastada, et mitte ükski asjaolu ei sea kahtluse alla ühtse kriisilahenduskorra määruse ja direktiivi 2014/59 õiguspärasust.

Apellatsioonkaebus

- 47 Komisjon põhjendab oma apellatsioonkaebust, mille ta esitas vaidlustatud kohtuotsuse selle osa peale, milles Üldkohus otsustas, et vaidlusalune kriisilahendusskeem on akt, mille peale saab ELTL artikli 263 alusel esitada hagi, kolme väitega. Esimese väite kohaselt on ELTL artikli 263 neljanda lõigu ja ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 7 tõlgendamisel rikutud õigusnormi. Teise väite kohaselt on ELTL artikli 263 neljanda lõigu tõlgendamisel rikutud õigusnormi ja komisjoni kaitseõigusi. Kolmanda väite kohaselt on vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused vastuolulised.

Vastuvõetavus

- 48 SFL väidab, et apellatsioonkaebus on vastuvõetamatu. Ta tuletab meelde, et menetlusse astumise avalduse nõuete ese ei saa olla muu kui toetada ühe poole nõudeid, ning järeldab sellest, et komisjon, kes oli esimeses kohtuastmes menetlusse astuja, ei saa apellatsioonimenetluses esitada iseseisvalt vastuvõetamatuse vastuväidet.
- 49 Komisjon ja parlament vaidlevad nendele argumentidele vastu.
- 50 Sellega seoses nähtub vaidlustatud kohtuotsusest, et komisjon tugines Üldkohtus esimeses kohtuastmes esitatud hagi vastuvõetamatusele, väites, et vaidlusalune kriisilahendusskeem ei ole vaidlustatav akt. Lisaks, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 112 ja 113 muu hulgas märkis, tuleb juhul, kui menetlusse astujal ei ole õigust esitada iseseisvalt vastuvõetamatuse vastuväidet, kontrollida avalikul huvil põhineva asja läbivaatamist takistava asjaolu puhul hagi vastuvõetavust omal algatusel (vt selle kohta 24. märtsi 1993. aasta kohtuotsus CIRFS jt vs. komisjon, C-313/90, EU:C:1993:111, punktid 22 ja 23). Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 114–149 kontrollis Üldkohus omal algatusel hagi vastuvõetavust ja otsustas selle kontrolli tulemusel, et hagi on vastuvõetav, lükates seega kaudselt tagasi komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväite. Käesoleva apellatsioonkaebuse raames peab saama taotleda selle kontrolli hindamist Euroopa Kohtu poolt.
- 51 Sellega seoses ei tähenda asjaolu, et Üldkohus jättis vaidlustatud kohtuotsusega esimeses kohtuastmes esitatud hagi sisulistes küsimustes rahuldamata, käesoleva apellatsioonkaebuse vastuvõetamatust. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on nimelt vastuvõetav apellatsioonkaebus, mis on esitatud Üldkohtu otsuse peale osas, milles Üldkohus omal algatusel või ühe poole esitatud hagi vastuvõetamatuse vastuväite alusel otsustades lükkas hagi vastuvõetamatuse vastuväite tagasi, samas kui sama kohtuotsuse järgmises osas jättis ta selle hagi põhjendamata tõttu rahuldamata (vt selle kohta 10. septembri 2009. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ente per le Ville Vesuviane ja Ente per le Ville Vesuviane vs. komisjon, C-445/07 P ja C-455/07 P, EU:C:2009:529, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 52 Sellest järeldub, et SFLi esitatud apellatsioonkaebuse vastuvõetamatuse vastuväide tuleb tagasi lükata.

Sisulised küsimused

Esimene väide

– Poolte argumentid

- 53 Esimeses väites leiab komisjon, keda toetab parlament, et Üldkohus rikkus ELTL artikli 263 neljanda lõigu ja ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 7 tõlgendamisel õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 116–120, 127 ja 137, et vaidlusalune kriisilahendusskeem on vaidlustatav akt, mis tekitab siduvaid õiguslikke tagajärgi.
- 54 Kõigepealt märgib komisjon, et tema või teataval juhul nõukogu annab kriisilahendusskeemile siduvad õiguslikud tagajärjed, et vältida „tegelikku vastutuse üleminekut“ kohtuotsusest *Meroni vs. Ülemamet* tuleneva kohtupraktika tähenduses. Nentides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 132, et komisjonil ei ole kriisilahendusskeemi muutmise pädevust, rikkus Üldkohus ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 7 esimest, teist ja seitsmendat lõiku.
- 55 Lisaks oleks kohtuotsusest *Meroni vs. Ülemamet* tuleneva kohtupraktikaga vastuolus tõlgendus, mille kohaselt tekitab vaidlusalune kriisilahendusskeem iseseisvaid õiguslikke tagajärgi olenemata selle heakskiitmisest kas komisjoni või teataval juhul nõukogu poolt. Selle kohtupraktika kohaselt ei saa kaalutusõiguse teostamisega seotud pädevust delegeerida autonoomsetele üksustele, keda ei ole aluslepingutes ette nähtud. Selliste üksuste poolt siduvate otsuste vastuvõtmine peaks üldjuhul piirduma üksnes rangelt tehniliste küsimustega, ületamata alusaktis sätestatud kitsaid piire. Ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendusest 24 nähtub aga, et liidu seadusandja järgis seda kohtupraktikat, kui ta võttis vastu selle määruse, mis annab kontrolli kriisilahendusskeemi kaalutusõigust kätkevate aspektide üle liidu institutsioonidele, kellel on pädevus krediiciasutuste kriisilahenduse poliitika valdkonnas.
- 56 Lisaks väidab komisjon, et kuna Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 130, 132 ja 137, et komisjon peab hindama üksnes teatavaid kaalutusõigust kätkevaid aspekte, mis on kriisilahendusskeemi kinnitamisel otsustava tähtsusega, siis jättis Üldkohus arvesse võtmata asjaolu, et kaalutusõigust kätkevad aspektid on tehnilisemate aspektidega lahutamatult seotud. Seega, kui komisjon esitab vastuväiteid kriisilahendusskeemi kaalutusõigust kätkevate aspektide kohta, on ta tervikuna selle skeemi vastu.
- 57 Ühtse kriisilahenduskorra määrusega kehtestati mitmeetapiline haldusmenetlus selles mõttes, et vastavalt selle määruse artikli 18 lõikele 7 peab kriisilahendusmenetlus komisjoni või teataval juhul nõukogu otsusega, millega kiidetakse esitatud kriisilahendusskeem heaks või vaieldakse sellele vastu. Kriisilahendusnõukogu hinnang ei mõjuta aga selle menetluse tulemust. Seega on selle menetluse puhul vaidlustatavad aktid ainult need meetmed, millega määratakse selle menetluse lõpus lõplikult kindlaks komisjoni või nõukogu seisukoht, kuid vaidlustatavateks aktideks ei ole vahemeetmed, mille eesmärk on lõpliku otsuse ettevalmistamine.
- 58 Mis puudutab lõpuks vaidlustatud kohtuotsuse punktides 122, 124 ja 140 esitatud argumenti, mis käsitleb ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklis 86 ette nähtud õigust esitada kriisilahendusnõukogu otsuste peale hagi, siis tuleb komisjon meelde, et selle määruse sätetega ei saa muuta aluslepingutes ette nähtud õiguskaitsevahendite süsteemi.

- 59 SFL ja kriisilahendusnõukogu vaidlevad nendele põhjendustele vastu. Nad väidavad, et Üldkohus otsustas õigesti, et vaidlusalune kriisilahendusskeem on vaidlustatav akt, mis tekitab iseseisvaid õiguslikke tagajärgi.
- 60 Kõigepealt märgivad nad, et eelkõige ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 7, artikli 18 lõike 1 ja artikli 20 kohaselt on kriisilahendusnõukogu ülesanne kriisilahendusskeem kavandada, välja töötada ja vastu võtta. Seevastu selle määruse artikli 18 lõike 7 kohaselt koostoi mes määruse põhjendustega 24 ja 26 piirdub komisjoni ja nõukogu roll kriisilahendusmenetluses osalemisega ning kriisilahendusskeemi kaalutlusõigust kätkevate aspektide kontrollimisega. Sellega seoses täpsustab SFL, et kriisilahendusskeem jõustub siis, kui komisjon ega nõukogu ei esita 24 tunni jooksul pärast kriisilahendusskeemi edastamist vastuväiteid. Lisaks, juhul kui komisjon või nõukogu ei nõustu kriisilahendusnõukogu välja töötatud kriisilahendusskeemiga, peab viimane tegema lõpliku otsuse kooskõlas nende juhistega.
- 61 Kriisilahendusnõukogu väidab, et kuigi ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõige 7 jätab õigusliku ja poliitilise vastutuse kriisilahendusskeemi kaalutlusõigust kätkevate aspektide eest komisjonile või teataval juhul nõukogule, omistab ta kriisilahendusskeemi muud elemendid sõnaselgelt kriisilahendusnõukogule. Nende institutsioonide ülesanne on kas kriisilahendusskeem heaks kiita või tagasi lükata, kuid mitte mingil juhul seda skeemi kavandada, välja töötada või kohaldada. Liidu seadusandja on usaldanud kriisilahendusnõukoguks olevale spetsialiseeritud asutusele ülesande viia läbi väga tehnilised hindamised, mida kriisilahendusskeemi vastuvõtmine eeldab. Kriisilahendusnõukogu ülesanne on nii kriisilahendusmeetmete kavandamine, väljatöötamine ja vastuvõtmine kui ka järelevalve selle üle, kuidas liikmesriikide ametiasutused neid rakendavad. Seda arvestades ei saa teda jätta ilma õigusest kaitsta kriisilahendusskeemi, sest vastasel juhul rikutaks tema kaitseõigusi.
- 62 Edasi väidavad SFL ja kriisilahendusnõukogu, et hinnang, mille kohaselt kriisilahendusnõukogu otsus lõpetab menetluse ja seda tuleb seega finantseerimisasutuste kriisilahenduse korral pidada vaidlustatavaks aktiks, ei ole vastuolus kohtuotsusest *Meroni vs. Ülemamet* tuleneva kohtupraktikaga. Nimelt väldib ühtse kriisilahenduskorra määrus „tegelikku vastutuse üleminekut“ selle kohtupraktika tähenduses, tagades, et komisjon ja teataval juhul nõukogu saaksid kontrollida kriisilahendusotsuse mis tahes kaalutlusõigust kätkevaid aspekte või olla neile isegi vastu. Kriisilahendusnõukogu leiab, et vastuolu ei ole ühelt poolt õiguse esitada hagi kriisilahendusnõukogu kui kriisilahendusskeemi vastuvõtja vastu ja teiselt poolt asjaolu vahel, et komisjon ja vajaduse korral nõukogu on kaasatud kriisilahendusskeemi kohta tehtava otsuse tegemisse, ega ka asjaolu vahel, et kriisilahendusskeem ei saa jõustuda, kui need institutsioonid sellele vastu on. Igal juhul leiab kriisilahendusnõukogu, et talle ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 7 lõikega 2 antud õigus võtta vastu kõik kriisilahendusotsused ei kujuta endast pädevust, mis on aluslepinguga antud komisjonile ja mille komisjon on otsustanud delegeerida, vaid pädevust, mille liidu seadusandja on selles määruses loonud.
- 63 Lõpuks märgib SFL, et ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendustes 90 ja 120 ning selle määruse artiklites 7, 20 ja 86 viidatakse kriisilahendusnõukogu pädevusele, täpsustades samas, et tema vastu võetud otsused alluvad Euroopa Kohtu kohtulikule kontrollile. Nõnda näeb nimetatud määruse artikli 86 lõige 2 ette sellise kontrolli kõigi niisuguste kriisilahendusnõukogu otsuste üle, mida – nagu kriisilahendusskeeme puudutavad otsused – ei saa apellatsioonikomisjonile edasi kaevata. Komisjoni vastupidised argumendid on vastuolus määruse nende põhjenduste ja artiklitega ning kujutavad endast seega *contra legem*-tõlgendust.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 64 Esimene väide puudutab küsimust, kas Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 116–120, 127, 137, 149 ja 150, et vaidlusalune kriisilahendusskeem on vaidlustatav akt ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.
- 65 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel koostoimes selle esimese lõiguga esitada tühistamishagi kõigi liidu institutsioonide, organite või asutuste vastu võetud sätete või meetmete peale – sõltumata nende vormist –, mille eesmärk on tekitada füüsilise või juriidilise isiku huve puudutavaid siduvaid õiguslikke tagajärgi, tuues kaasa selge muutuse tema õiguslikus seisundis. Selleks et teha kindlaks, kas akt tekitab selliseid tagajärgi ja kas selle peale saab järelikult sellist hagi esitada, tuleb lähtuda akti olemusest ja hinnata akti tagajärgi selliste objektiivsete kriteeriumide põhjal nagu akti sisu, võttes vajaduse korral arvesse akti vastuvõtmise konteksti ja selle vastu võtnud institutsiooni, organi või asutuse pädevust (vt selle kohta 11. novembri 1981. aasta kohtuotsus *IBM vs. komisjon*, 60/81, EU:C:1981:264, punkt 9; 6. mai 2021. aasta kohtuotsus *ABLV Bank jt vs. EKP*, C-551/19 P ja C-552/19 P, EU:C:2021:369, punktid 39 ja 41, ning 12. juuli 2022. aasta kohtuotsus *Nord Stream 2 vs. parlament ja nõukogu*, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punktid 62–64 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 66 Mis puudutab esimesena vaidlusaluse kriisilahendusskeemi sisu, siis on tõsi, et kõigepealt on selle artiklites 1–4 märgitud, et kriisilahendusnõukogu „otsustab“ algetada Banco Popolari suhtes kriisilahendusmenetluse põhjusel, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, seejärel on artiklites 5–7 kindlaks määratud kohaldatavad kriisilahenduse vahendid ning lõpuks on artiklites 9 ja 10 märgitud, et FROB peab võtma kõik vajalikud meetmed selle otsuse täitmiseks ning et täitmise üle teeb järelevalvet kriisilahendusnõukogu.
- 67 Vaidlusaluse kriisilahendusskeemi artikli 12 lõikes 1 on siiski ette nähtud, et see „jõustub“ 7. juunil 2017, mitte aga – nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 117 ekslikult tuvastas –, et see „jõustus“ sel kuupäeval. Lisaks on kriisilahendusskeemi artiklis 13 ette nähtud, et selle adressaat on FROB ja see tehakse FROB-le teatavaks pärast seda, kui komisjon või nõukogu on selle heaks kiitnud.
- 68 Eelmises punktis mainitud andmetest nähtub, et vaidlusalune kriisilahendusskeem, mille kriisilahendusnõukogu võttis vastu oma 7. juuni 2017. aasta täitevistungi otsusega SRB/EES/2017/08 ja mis kujutab endast käesolevas kohtuasjas Üldkohtus vaidlustatud meedet, ei olnud veel heaks kiidetud, mida kinnitab vaidlustatud kohtuotsuse punktides 77 ja 78 esile toodud asjaolu, et pärast selle vastuvõtmist edastati see komisjonile 7. juunil 2017 kell 5.13, selleks et komisjon saaks selle kinnitada, mis toimus samal päeval kell 6.30. Nendest andmetest ilmneb ka, et selle skeemi jõustumine ja seega selle siduvate tagajärgede tekkimine sõltus selle kinnitamisest.
- 69 Mis puudutab teisena vaidlusaluse kriisilahendusskeemi vastuvõtmise konteksti, siis tuleb märkida, et nagu on mainitud selle preambulis, on selle õiguslik alus ühtse kriisilahenduskorra määrus, eelkõige määruse artikkel 18. Selle määrusega kehtestatud kord põhineb sisuliselt määruse põhjendustes 24 ja 26 esitatud järeldusel, et selles määruses ette nähtud kriisilahendusvolituste kasutamine kuulub liidu kriisilahenduspoliitika valdkonda, mida võivad kindlaks määrata ainult liidu institutsioonid, ja et iga konkreetse kriisilahendusskeemi vastuvõtmisel jääb teatav kaalutlusruum, võttes arvesse kriisilahendusotsuste märkimisväärsset mõju liikmesriikide ja kogu liidu finantsstabiilsusele ning liikmesriikide eelarvesuveräänsusele. Nendest põhjendustest tuleneb, et liidu seadusandja pidas neil põhjustel vajalikuks näha ette

nõukogu ja komisjoni piisav kaasamine, mis tugevdab kriisilahendusnõukogu vajalikku tegevuslikku iseseisvust, olles samas kooskõlas asutustele volituste delegeerimise põhimõtetega, mis on välja toodud kohtuotsuses *Meroni vs. Ülemamet* ja mida on meelde tuletatud 22. jaanuari 2014. aasta kohtuotsuses *Ühendkuningriik vs. parlament* ja nõukogu (C-270/12, EU:C:2014:18).

- 70 Euroopa Kohus otsustas neis kohtuotsustes sisuliselt, et pädevuse delegeerimise tagajärjed on väga erinevad olenevalt sellest, kas see puudutab ühelt poolt täidesaatvat pädevust, mis on selgelt piiritletud ja mille teostamist saab seetõttu delegeeriva asutuse kehtestatud objektiivsete kriteeriumide alusel põhjalikult kontrollida, või teiselt poolt „kaalutluspädevust, millega kaasneb suur hindamisvabadus, mille teostamine võib endast kujutada tegeliku majanduspoliitika rakendamist“ (vt selle kohta kohtuotsus *Meroni vs. Ülemamet*, lk 43, 44 ja 47, ning 22. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus *Ühendkuningriik vs. parlament* ja nõukogu, C-270/12, EU:C:2014:18, punkt 41).
- 71 Esimest liiki delegeerimine ei saa tuntavalt muuta tagajärgi, mille toob kaasa delegeeritava pädevuse teostamine, samas kui teist liiki delegeerimise korral asendatakse delegeeriva asutuse valikud volituse saanud asutuse omadega, mistõttu toimub „tegelik vastutuse üleminek“ (kohtuotsus *Meroni vs. Ülemamet*, lk 43, ning 22. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus *Ühendkuningriik vs. parlament* ja nõukogu, C-270/12, EU:C:2014:18, punkt 42). Kohtuotsuse *Meroni vs. Ülemamet* aluseks olnud kohtuasjas otsustas Euroopa Kohus, et selles kohtuasjas kõne all olnud pädevuse delegeerimist, mis andis asjaomastele asutustele „hindamisvabaduse, mis eeldas ulatuslikku kaalutlusõigust“, ei saa pidada „aluslepingu nõuetega“ kooskõlas olevaks, täpsustades samas, et kuna Ülemamet jättis endale üksnes võimaluse keelduda nende asutuste otsustele heakskiidu andmisest, siis ei jätnud ta endale piisavalt pädevust, et vältida sellist vastutuse üleminekut (vt selle kohta kohtuotsus *Meroni vs. Ülemamet*, lk 47).
- 72 Kohtuotsuse *Meroni vs. Ülemamet* leheküljel 44 esitatud kaalutlustest nähtub, et sellest kohtuotsusest tulenev kohtupraktika põhineb eeldusel, et liidu institutsioonilisele struktuurile omane pädevuste tasakaal on aluslepingutega antud põhitagatis ja et ulatusliku kaalutlusõiguse delegeerimine kahjustaks seda tagatist, kuna sellega antaks see pädevus muudele asutustele kui need, mis on aluslepingutega loodud selleks, et tagada ja kontrollida selle pädevuse kasutamist oma vastavate volituste raames. Arvestades selle kohtuotsuse lehekülgedel 43 ja 46 esitatud kaalutlusi, puudutab selles kohtupraktikas silmas peetud ulatuslik kaalutlusõigus eelkõige asjaomase poliitikavaldkonna põhiküsimusi, mis eeldavad ulatuslikku kaalutlusruumi selleks, et ühitada erinevaid eesmärgi, mis võivad vahel olla vastuolulised.
- 73 Täpsemalt tuleneb sellest kohtupraktikast, et selles sõnastatud pädevuse asutustele delegeerimise põhimõtete kohaldatavus ei sõltu mitte sellest, kas aktid, mida asutustel on õigus vastu võtta, on üksik- või üldaktid, vaid üksnes sellest, kas delegeerimine puudutab ulatuslikku kaalutlusõigust või vastupidi rakenduspädevust, mis on täpselt piiritletud (vt selle kohta 22. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus *Ühendkuningriik vs. parlament* ja nõukogu, C-270/12, EU:C:2014:18, punktid 54, 65 ja 66).
- 74 Ent nagu nähtub ühtse kriisilahenduskorra määruse põhjendustest 24 ja 26, on selle määrusega kehtestatud korra eesmärk konkretiseerida põhimõtteid, mis on välja töötatud kohtuotsuses *Meroni vs. Ülemamet* ja mida on meelde tuletatud 22. jaanuari 2014. aasta kohtuotsuses *Ühendkuningriik vs. parlament* ja nõukogu (C-270/12, EU:C:2014:18).

- 75 On tõsi, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 7 lõike 2 kohaselt on kriisilahendusnõukogu ülesanne võtta vastu kõik kriisilahendusotsused, mis puudutavad eelkõige finantseerimisasutusi ja konsolideerimisgruppe, keda peetakse liidu finantsstabiilsuse seisukohast oluliseks, ning muid piiriüleseid konsolideerimisgruppe. Selleks on ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõigetes 1 ja 6 sätestatud, et kriisilahendusnõukogu võtab nende ettevõtjate ja konsolideerimisgruppide suhtes kriisilahendusskeemi vastu ainult siis, kui ta leiab pärast seda, kui on saanud EKP-lt hinnangu asjaomase ettevõtja maksejõuetuse või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise kohta, või omal algatusel, et määruse artikli 18 lõike 1 punktides a–c sätestatud kriisilahenduse tingimused on täidetud. Need tingimused puudutavad ettevõtja maksejõuetust või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämist, kriisilahendusmeetmele alternatiivsete meetmete puudumist ning kriisilahendusmeetme vajalikkust avalikes huvides.
- 76 Kui need tingimused on täidetud, võtab kriisilahendusnõukogu ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 6 alusel vastu kriisilahendusskeemi, millega alгатatakse asjaomase ettevõtja kriisilahenduse menetlus ning määratakse kindlaks tema puhul kasutatavad määruse artikli 22 lõikes 2 osutatud kriisilahenduse vahendid ja ühtse kriisilahendusfondi kasutamine. Määruse artikli 22 lõikes 4 on täpsustatud, et kriisilahenduse vahendeid – välja arvatud vara eraldamise vahend – võib kasutada eraldi või mis tahes kombinatsioonis, selleks et täita määruse artiklis 14 sätestatud kriisilahenduse eesmärgid kooskõlas artiklis 15 sätestatud kriisilahenduse põhimõtetega.
- 77 Kuigi kahes eelnevas punktis viidatud sätted annavad kriisilahendusnõukogule ulatusliku kaalutusõiguse küsimuses, kas ja milliste vahenditega tuleb asjaomase ettevõtja suhtes läbi viia kriisilahendusmenetlus, on see õigus ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõigete 1 ja 4–6 alusel piiratud objektiivsete kriteeriumide ja tingimustega, mis piiravad kriisilahendusnõukogu tegevusulatust ning on seotud nii kriisilahenduse tingimustega kui ka vahenditega. Lisaks on selles määruses ette nähtud komisjoni ja nõukogu osalemine menetluses, mille tulemusel võetakse vastu kriisilahendusskeem, mille jõustumiseks peavad komisjon ja teataval juhul nõukogu selle heaks kiitma.
- 78 Seega teatab kriisilahendusnõukogu ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 30 lõigete 1 ja 2 kohaselt komisjonile kõigist meetmetest, mida ta kriisilahenduse ettevalmistamiseks võtab, ning vahetab komisjoni ja nõukoguga kogu teavet, mida nad oma ülesannete täitmiseks vajavad. Selle määruse artikli 43 lõike 3 kohaselt määrab komisjon esindaja, kellel on õigus osaleda alalise vaatlajana kriisilahendusnõukogu täitevistungitel ja täiskogul ning õigus osaleda aruteludes ja tutvuda kõigi dokumentidega.
- 79 Lisaks on ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 7 esimeses lõigus sätestatud, et kriisilahendusnõukogu peab edastama kriisilahendusskeemi komisjonile vahetult pärast selle vastuvõtmist, ning teises ja kolmandas lõigus on sätestatud, et 24 tunni jooksul pärast seda edastamist kinnitab komisjon kriisilahendusskeemi või esitab selle kohta vastuväiteid kriisilahendusskeemi kaalutusõigust kätkevates aspektides, välja arvatud avaliku huvi kriteeriumi järgimisega ja ühtsest kriisilahendusfondist kasutatava summaga seotud aspektid. Viimati nimetatud kaalutusõigust kätkevate aspektide kohta on kolmandas lõigus täpsustatud, et komisjon võib 12 tunni jooksul pärast seda edastamist teha nõukogule ettepaneku vastuväidete esitamiseks. Lõpuks näeb selle määruse artikli 18 lõike 7 viies lõik ette, et kriisilahendusskeem võib jõustuda ainult siis, kui nõukogu ega komisjon ei ole selle kohta 24 tunni jooksul pärast seda, kui kriisilahendusnõukogu selle edastas, vastuväiteid esitanud.

- 80 Seega on ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 7 sätetes seatud kriisilahendusskeemi jõustumise tingimuseks selle kinnitamine komisjoni poolt, kui komisjon või nõukogu ei esita sellele vastuväiteid. Sellise skeemi kinnitamisega võtab komisjon ka täieliku vastutuse talle aluslepingutega pandud kohustuste täitmise eest.
- 81 Käesoleva kohtuotsuse punktides 75–80 ilmneb, et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 sätted, mille alusel vaidlusalune kriisilahendusskeem vastu võeti, võimaldavad vältida „vastutuse üleminekut“ kohtuotsusest *Meroni vs. Ülemamet* tuleneva kohtupraktika tähenduses. Nimelt, kuigi need sätted annavad kriisilahendusnõukogule õiguse hinnata, kas kriisilahendusskeemi vastuvõtmise tingimused on konkreetsel juhul täidetud, ja määrata kindlaks sellise skeemi jaoks vajalikud vahendid, panevad need komisjonile või teataval juhul nõukogule kohustuse anda lõplik hinnang selle skeemi kaalutusõigust kätkevatele aspektidele, mis kuuluvad krediiciasutuste kriisilahendust puudutava liidu poliitika valdkonda ja mis – nagu nähtub ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklist 14 ning põhjendustest 24, 26 ja 62 – eeldavad erinevate eesmärkide ja huvide kaalumist, mis on seotud liidu finantsstabiilsuse ja siseturu terviklikkuse säilitamisega, liikmesriikide eelarvesuveräänsusega arvestamisega ning aktsionäride ja võlausaldajate huvide kaitsmisega.
- 82 Mis puudutab kolmandana kriisilahendusnõukogu pädevust, siis tuleb märkida, et tõlgendus, mille Üldkohus andis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 129 ja 130 ning mille kohaselt võib kriisilahendusskeem tekitada siduvaid õiguslikke tagajärgi sõltumata komisjoni kinnitavast otsusest, eirab nii ühtse kriisilahenduskorra määrusega kriisilahendusnõukogule antud pädevust kui ka kohtuotsusest *Meroni vs. Ülemamet* tulenevat kohtupraktikat.
- 83 Nimelt, kuigi selle määruse artiklites 7 ja 18 on ette nähtud, et kriisilahendusnõukogu on kohustatud koostama ja vastu võtma kriisilahendusskeemi, ei anna need talle siiski õigust võtta vastu iseseisvaid õiguslikke tagajärgi tekitav akt. Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 128 õigesti märkis, on komisjoni heakskiit ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklist 18 tulenevas kriisilahendusmenetluses üks vajalik etapp kriisilahendusskeemi jõustumiseks.
- 84 See heakskiit on määrav ka asjaomase kriisilahendusskeemi sisu seisukohast.
- 85 Olgugi et ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõige 7 lubab komisjonil sellise skeemi kinnitada, ilma et ta oleks esitanud vastuväiteid selle kaalutusõigust kätkevate aspektide kohta ega teinud nõukogule ettepanekut selliste vastuväidete esitamiseks, võimaldab see komisjonil ja nõukogul ka asendada kriisilahendusnõukogu antud hinnangu nende kaalutusõiguse aspektide kohta enda hinnanguga nii, et nad esitavad nende aspektide kohta vastuväiteid, ning sellisel juhul on kriisilahendusnõukogu artikli 18 lõike 7 seitsmenda lõigu kohaselt kohustatud muutma kaheksa tunni jooksul seda skeemi kooskõlas komisjoni või nõukogu esitatud põhjendustega selleks, et see kriisilahendusskeem jõustuks.
- 86 Ühtlasi tuleb märkida, et nagu tuleneb selle määruse artikli 18 lõikest 8, toob nõukogu vastuväide, mida ta põhjendab sellega, et avaliku huvi kriteerium ei ole täidetud, lõplikult kaasa selle, et asjaomase ettevõtja kriisilahendust ei saa selle määruse alusel läbi viia, mistõttu tuleb see ettevõtja seega nõuetekohaselt lõpetada vastavalt kohaldatavale riigisisesele õigusele.
- 87 Käesolevas asjas kinnitas komisjon oma otsusega 2017/1246 vaidlusaluse kriisilahendusskeemi. Nagu komisjon selle otsuse põhjenduses 4 sõnaselgelt rõhutas, väljendas ta selle kinnitamisega, et ta „nõustub“ selle skeemi sisuga ja „[k]riisilahendusnõukogu esitatud põhjendustega selle kohta, miks kriisilahendus on avalikes huvides vajalik“. Nagu komisjon kohtuistungil märkis, on

kriisilahendusskeemi kaalutusõigust kätkevad aspektid – mis puudutavad nii kriisilahenduse tingimuste kui ka kriisilahendusvahendite kindlaksmääramist – lahutamatult seotud kriisilahenduse tehnilisemate aspektidega. Vastupidi Üldkohtu seisukohale vaidlustatud kohtuotsuse punktis 137 ei saa seega neid kaalutusõigust kätkevaid aspekte ja tehnilisi aspekte eristada, selleks et määrata kindlaks vaidlustatav akt komisjoni poolt tervikuna kinnitatud kriisilahendusskeemi kontekstis.

- 88 Seega määrati kriisilahendusnõukogu poolt vaidlusaluses kriisilahendusskeemis võetud kriisilahendusmeede lõplikult kindlaks alles komisjoni kinnitava otsusega, mille tulemusel tekitas meede siduvaid õiguslikke tagajärgi, mistõttu – arvestades eelkõige kohtuotsuses *Meroni vs. Ülemamet* sõnastatud põhimõtteid – ei pea kõnealuse kriisilahendusmeetme eest liidu kohtus vastust andma mitte kriisilahendusnõukogu, vaid komisjon.
- 89 Seega nähtub vaidlusaluse kriisilahendusskeemi sisust, vastuvõtmise kontekstist ja kriisilahendusnõukogu volitustest, et see ei tekitanud juriidilise või füüsilise isiku huve puudutavaid siduvaid õiguslikke tagajärgi, mistõttu ei ole tegemist aktiga, mille peale saab esitada tühistamishagi ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel.
- 90 Üldkohtu kaalutlused vaidlustatud kohtuotsuse punktides 121–123 ei sea eespool esitatud hinnangut kahtluse alla.
- 91 Seega, vastupidi sellele, mida Üldkohus nendes punktides otsustas, ei saa ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 86 lõigetest 1 ja 2 järeldada, et vaidlusaluse kriisilahendusskeemi peale saab esitada tühistamishagi. Nagu märgib komisjon, ei saa määruse sätteid muuta EL toimimise lepingus ette nähtud õiguskaitsevahendite süsteemi. Lisaks tuleneb ühtse kriisilahenduskorra määruse nende sätete sõnastusest endast, et nendes viidatud hagid tuleb esitada Euroopa Kohtule „vastavalt [ELTL] artiklile 263“, mis eeldab, et need hagid vastavad selles artiklis sisalduvale tingimusele, et vaidlustatud akt peab olema vaidlustatav.
- 92 On tõsi, et Euroopa Kohus otsustas 6. mai 2021. aasta kohtuotsuse *ABLV Bank jt vs. EKP* (C-551/19 P ja C-552/19 P, EU:C:2021:369) punktides 56 ja 66 sisuliselt nii, et kriisilahendusskeem kui mitmeetapilise kriisilahendusmenetluse lõpptulemus võib alluda liidu kohtu kohtulikule kontrollile. Ent kohtuasjas, milles see kohtuotsus tehti, pidi Euroopa Kohus hindama Üldkohtu sellise otsuse õiguspärasust, millega tunnistati vastuvõetamatuks tühistamishagid, mis ei olnud esitatud mitte sellise skeemi peale, vaid EKP ettevalmistavate aktide peale, milles tuvastati ettevõtjate maksejõuetus või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämine ühtse kriisilahenduskorra määruse artikli 18 lõike 1 tähenduses. Nimetatud punktides 56 ja 66 esitatud kaalutlusi tuleb seega mõista mitmeetapilisi menetlusi käsitlevat Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikat arvestades, mille kohaselt aktide puhul, mille väljatöötamine toimub mitmes menetlusetapis, on üldjuhul akt, mille peale saab esitada tühistamishagi, üksnes meede, millega määratakse menetluse lõpus lõplikult kindlaks pädeva liidu institutsiooni, organi või asutuse seisukoht, ning selleks ei ole vahemeetmed, mille eesmärk on seda lõplikku meedet ette valmistada ja mis ei tekita iseseisvaid õiguslikke tagajärgi (vt selle kohta 11. novembri 1981. aasta kohtuotsus *IBM vs. komisjon*, 60/81, EU:C:1981:264, punkt 10; 3. juuni 2021. aasta kohtuotsus *Ungari vs. parlament*, C-650/18, EU:C:2021:426, punktid 43 ja 46, ning 22. septembri 2022. aasta kohtuotsus *IMG vs. komisjon*, C-619/20 P ja C-620/20 P, EU:C:2022:722, punkt 103).
- 93 Sellises mitmeetapilises menetluses ei saa esitada tühistamishagi lõpliku akti vastuvõtmisele eelnevates etappides vastu võetud aktide peale, kui need aktid ei tekita iseseisvaid õiguslikke tagajärgi.

- 94 Vastupidi sellele, mida Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 122–124, ei saa seega ühtse kriisilahenduskorra määruse artiklist 86 ja 6. mai 2021. aasta kohtuotsusest ABLV Bank jt vs. EKP (C-551/19 P ja C-552/19 P, EU:C:2021:369) järeldada, et vaidlusalune kriisilahendusskeem on akt, mille peale saab Üldkohtule esitada tühistamishagi, kuna see ei olnud kõnealuse kriisilahendusmenetluse lõpptulemus – sest see tulemus saabus alles selle skeemi komisjoni poolt kinnitamisega – ning see ei tekitanud iseseisvaid õiguslikke tagajärgi, nagu selgub eelnevast analüüsist.
- 95 Samuti ei saa eespool esitatud hinnangut kahtluse alla seada Üldkohtu kaalutlused vaidlustatud kohtuotsuse punktides 146 ja 147, mille kohaselt tooks vaidlusaluse kriisilahendusskeemi vaidlustatava aktina tunnustamata jätmine kaasa selle, et rikutakse esimese kohtuastme hagejate õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.
- 96 Nimelt on sellisel komisjoni kinnitaval otsusel nagu otsus 2017/1246 sellise akti tunnused, mille peale saab esitada ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel tühistamishagi. Sellise otsuse peale esitatud tühistamishagi raames võivad asjaomased füüsilised või juriidilised isikud tugineda selle kriisilahendusskeemi õigusvastasusele, mille institutsioon on heaks kiitnud, andes seega sellele skeemile siduvad õiguslikud tagajärjed, ning see tagab neile isikutele piisava kohtuliku kaitse (vt selle kohta 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post ja Saksamaa vs. komisjon, C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkt 53 ning seal viidatud kohtupraktika). Sellega seoses tuleb täpsustada, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 87 ja 88, lähtutakse sellest, et sellise kinnitamisega võtab komisjon omaks selle kriisilahendusskeemi elemendid ja põhjendused, mistõttu ta peab vajaduse korral nende eest liidu kohtus vastust andma.
- 97 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et vaidlusalune kriisilahendusskeem ei ole vaidlustatav akt ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.
- 98 Järelikult tuleb vaidlustatud kohtuotsus tühistada osas, milles sellega tunnistati vastuvõetavaks hagi, milles paluti see kriisilahendusskeem tühistada.

Teine ja kolmas väide

- 99 Kuna vaidlustatud kohtuotsus tühistati esimese väite alusel, ei ole apellatsioonkaebuse teist ja kolmandat väidet vaja analüüsida.

Menetlus Üldkohtus

- 100 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teise lause kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab.
- 101 Nii on see käesolevas kohtuasjas, kuna Euroopa Kohtu käsutuses on kõik vajalikud andmed, et teha otsus esimeses kohtuastmes esitatud hagi kohta.
- 102 Käesoleva kohtuotsuse punktides 66–97 esitatud põhjustel ei ole vaidlusalune kriisilahendusskeem vaidlustatav akt ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.
- 103 Neil asjaoludel tuleb Fundacióni ja SFLi poolt Üldkohtule esitatud hagi jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

Kohtukulud

- 104 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotuse.
- 105 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 106 Kuna käesolevas asjas on SFL kohtuvaidluse apellatsioonimenetluses kaotanud, tuleb komisjoni nõudeid arvestades jätta SFLi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja komisjoni kohtukulud apellatsioonimenetluses. Kuna Fundación ja SFL on kohtuvaidluse esimeses kohtuastmes kaotanud, tuleb vastavalt kriisilahendusnõukogu ja Banco Santanderi nõuetele jätta nende kohtukulud nende endi kanda ja mõista neilt välja kriisilahendusnõukogu ja Banco Santanderi kohtukulud Üldkohtu menetluses.
- 107 Kodukorra artikli 138 lõikes 3, mida kohaldatakse kodukorra artikli 184 lõike 1 kohaselt ka apellatsioonimenetluse suhtes, on sätestatud, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda. Kuna kriisilahendusnõukogu on hagi vastuvõetavuse osas – mis on apellatsioonkaebuse ainus ese – kohtuvaidluse kaotanud, kannab ta ise kohtukulud, mis tal on seoses apellatsioonkaebusega tekkinud.
- 108 Kodukorra artikli 140 lõikest 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, tuleneb, et menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid kannavad ise oma kohtukulud. Järelikult kannavad esimeses kohtuastmes menetlusse astunud Hispaania Kuningriik, parlament ja nõukogu ise oma kohtukulud nii esimeses kohtuastmes kui ka apellatsioonimenetluses. Komisjon kui menetlusse astuja esimeses kohtuastmes kannab ise oma kohtukulud selles menetluses.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 1. juuni 2022. aasta otsus Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno ja SFL vs. SRB (T-481/17, EU:T:2022:311) osas, milles selle otsusega tunnistati vastuvõetavaks Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno ja Stiftung für Forschung und Lehre (SFL) esitatud hagi, millega paluti tühistada Ühtse Kriisilahendusnõukogu täitevistung 7. juuni 2017. aasta otsus SRB/EES/2017/08 Banco Popular Español SA kriisilahenduse skeemi vastuvõtmise kohta.**
- 2. Jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno ja Stiftung für Forschung und Lehre (SFL) hagi nõudega tühistada otsus SRB/EES/2017/08.**
- 3. Jätta Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno ja Stiftung für Forschung und Lehre (SFL) kohtukulud esimeses kohtuastmes nende endi kanda ning mõista neilt välja Ühtse Kriisilahendusnõukogu ja Banco Santander SA kohtukulud esimeses kohtuastmes. Jätta käesolevas apellatsioonimenetluses SFLi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**
- 4. Jätta Ühtse Kriisilahendusnõukogu kohtukulud käesolevas apellatsioonimenetluses tema enda kanda.**

- 5. Jätta Hispaania Kuningriigi, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud nii esimeses kohtuastmes kui ka käesolevas apellatsioonimenetluses nende endi kanda. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud esimeses kohtuastmes tema enda kanda.**

Allkirjad